

Egipt: bliżej do konstytucji, dalej od demokracji

Autor tekstu: Jan Wójcik

Partie liberalne i lewicowe protestowały na placu Tahrir przeciwko projektowi nowej konstytucji napisanemu przez islamistów.

O tym, że będą oni mieli decydujący wpływ na konstytucję, pisaliśmy w ubiegłym roku, tuż po końcu rewolucji, kiedy jasne się stało, że tylko islamiści obsadzili wszystkie gremia mające wpływ na konstytucję. Przyjrzyjmy się zatem fragmentom budzącym niepokój zwolenników świeckości:

Artykuł 1

"Egipski lud jest częścią narodów arabskich i islamskich"

Ten zapis wyłącza z tej części zarówno chrześcijan i Berberów, jaki i niewielką liczebnie ludność pochodzenia negroidalnego, które to mniejszości nie muszą czuć się częścią tak definiowanej grupy.

Artykuł 2

"Islam jest państwową religią, oficjalnym językiem jest arabski, a zasady islamskiego szariatu są podstawowym źródłem prawodawstwa"

Ten zapis stoi w opozycji do świeckiej demokracji, w której prawa stanowią przez naród. A w połączeniu z Artykułem 3:

"Dla egipskich chrześcijan i żydów, zasady ich religijnych praw są głównym źródłami prawodawstwa w sprawach religijnych a także w kwestii wyboru ich duchowych przywódców" przypomina bardziej Kartę Medyńską niż konstytucje współczesnych państw. Podobnie jak ona, pozwala na własne prawa religijnym grupom, ale daje ostateczne prawo rozstrzygania sporów Mahometowi, zwłaszcza w kwestiach dotyczących sporów między członkami różnych grup.

Artykuł 4

"Al-Azhar (islamski uniwersytet w Kairze) jest niezależnym islamskim ciałem, które samodzielnie zajmuje się swoimi wewnętrznymi sprawami. Jego obszar obejmuje muzułmańskie narody i cały świat. Rozprzestrzenia religijne badania i wezwanie do islamu. Państwo gwarantuje wystarczające fundusze do osiągnięcia tego celu. (...) Opinia Rady Wielkich Uczonych Al-Azhar będzie brana pod uwagę w kwestiach dotyczących islamskiego szariatu."

W połączeniu z poprzednimi artykułami, Al-Azhar otrzymuje szerokie uprawnienia. Nie dość, że państwo zobowiązuje się finansować jego działalność, w tym działalność szerzenia islamu z pieniędzy podatników (w tym koptów, i zwolenników świeckości), to jeszcze musi brać pod uwagę jego opinie w kwestii stanowienia prawa. Prawa, które dotyczyć będzie także osób niewyznających islamu.

Samo „wzywanie do islamu”, *dawa*, jest koncepcją zawierającą w sobie niebezpieczeństwo. Nie bezpodstawnie muzułmański reformator Bassam Tibi widzi islam europejski jako wyzbywający się także *dawa*, ponieważ *dawa*, podobnie jak *dżihad*, ma ten sam cel: ustanowienie panowania islamu na świecie i wprowadzenie islamskiego prawa. Duchowy lider Bractwa Muzułmańskiego szejk Jusuf Al-Karadawi ujął to zagrożenie w sposób bezpośredni: "Tym, na co mamy nadzieję, jest podbój przez *Da'wa*. Podbijemy Europę, podbijemy Amerykę! Nie przez miecz, lecz przez *Da'wa*".

W projekcie konstytucji zawarto z drugiej strony Artykuł 6:

"Demokratyczny system zbudowany jest na zasadach obywatelstwa, które czyni wszystkich obywateli równymi w prawach i obowiązkach, pluralizmu politycznego i związkowego, rządów prawa, poszanowania praw człowieka, gwarancji praw i wolności, pokojowego przekazania władzy, rozdzielenia władz i równoważenia między nimi, wszystko w sposób ustalony w konstytucji."

Punkt pierwszy: partia ma zawsze rację; punkt drugi: w razie wątpliwości patrz punkt pierwszy - chciałoby się powiedzieć. Wszyscy są równi, ale muzułmanie i ich instytucja religijna najrówniejsi.

Niepokojąco brzmią także Artykuły 9 i 10, które jak słowa — klucze mogą służyć wszelkiemu tłamszeniu wolności:

Artykuł 9

"Rodzina jest podstawą społeczeństwa, a jej podstawami są religia, moralność i patriotyzm. Państwo i społeczeństwo dbają o autentyczny charakter egipskiej rodziny, jej spójność, stabilność i chronią jej tradycje i wartości."

Artykuł 10

"Państwo zobowiązane jest sponsorować i chronić etykę oraz publiczną moralność."

Jak państwo ma zadbać o tradycyjne wartości rodziny wyjaśnia Artykuł 36:

"Państwo powinno podjąć wszelkie środki by ustanowić równość kobiet i mężczyzn w dziedzinach życia politycznego, kulturalnego i gospodarczego oraz społecznego, jak również w innych obszarach, o ile nie koliduje to z prawami islamskiego szariatu."

Pytanie, do czego miałyby doprowadzić obowiązek „rozwoju religijnych fundacji” (*waqf*) nakładany przez konstytucję na państwo? Jak pisze Roger Scruton w artykule „W obronie wartości Zachodu”: „W wyniku tego (istnienia systemu *waqf* — przyp. JW) wszystkie jednostki publiczne, włączając w to szkoły i szpitale, są uważane za podległe w stosunku do meczetu i rządzone przez przywódców religijnych. Jednocześnie sam meczet nie jest osobą prawną, ani nie jest jednostką, która może być nazwana *Meczetem* w takim samym sensie jak odnosi się to do Kościoła — czyli jednostką, której decyzje są zobowiązujące dla jej członków, która może negocjować w ich imieniu i która może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za swoje złe uczynki i nadużycia”.

Podsumowując, propozycja egipskiej konstytucji to przesunięcie siły decyzyjnej i sprawczej w państwie w stronę religii. Nie jest ona w żadnej mierze tą demokracją, której oczekiwali kibice Arabskiej Wiosny, a którą obiecywali (a nawet dalej obiecują) rozmaici analitycy i komentatorzy.

[Tekst projektu konstytucji, część I](http://dailynewsegypt.com/2012/10/16/translation-of-the-released-constitutional-draft-part-1/) (<http://dailynewsegypt.com/2012/10/16/translation-of-the-released-constitutional-draft-part-1/>)

[Artykuł 36](http://www.nationalreview.com/corner/330280/surprise-egypt-draft-constitution-not-consistent-international-human-rights-law-patri) (<http://www.nationalreview.com/corner/330280/surprise-egypt-draft-constitution-not-consistent-international-human-rights-law-patri>)

Artykuł ukazuje się równolegle na portalu [Euroislam](http://www.euroislam.pl/) (<http://www.euroislam.pl/>) i w *Racjonalście*.

Dodatek od redakcji "Racjonalisty":

Co zli sekularyści próbowali wepchnąć do egipskiej konstytucji

Poniżej podajemy fragmenty programu telewizyjnego, przedstawiającego Muhammada Saada Al-Azhariego, członka Egipskiego Zgromadzenia Konstytucyjnego, który nadała Al-Nas TV 24 września 2012 r.

Muhammad Saad Al-Azhari: Dyskutowaliśmy klauzulę proponowaną do konstytucji zabraniającą pracy przymusowej i handlu seksem kobiet i dzieci. Ja i kilku innych członków sprzeciwiliśmy się tej klauzuli. Powiedzieliśmy, że „handel kobietami” w umowach ONZ odnosi się do małżeństw z dziećmi.

Były ciągle wysiłki zmuszenia mnie, bym określił, w jakim wieku dziewczęta mogą wychodzić za mąż. Pytali: kiedy? W wieku 9, 10, 11 lat? Powiedziałem im: w Egipcie dziewczynki zaczynają menstruować dopiero w wieku 11-13 lat. W większości wypadków nie zdarza się to w wieku dziewięciu lat. Istnieje jednak dziedzictwo kulturowe i społeczne w tym kraju. W miastach bardzo trudno wyjść za mąż przed osiągnięciem 18 lat, ale w okręgach wiejskich — w Siwa, na Synaju i wśród Nubijczyków - sprawy wyglądają inaczej. Powinniśmy pamiętać o klimacie i dziedzictwie ekonomicznym i społecznym. Ważną rzeczą jest to, że dziewczynka jest gotowa i może znieść małżeństwo.

Potem chcieli dodać artykuł chroniący kobiety przed przemocą. Z taką klauzulą nie wolno by ci było niczego do niej powiedzieć ani tknąć jej. A były tam jeszcze gorsze rzeczy...

Prezenter, szejkh Sheikh Khaled Abdallah: Ludzie w Egipcie powinni wiedzieć, co ci sekularyści próbują zrobić. Ten człowiek jest członkiem Zgromadzenia Konstytucyjnego. To nie ja to mówię. „Ochrona dzieci” oznacza, że jeśli twoje dziecko schodzi na manowce, nie możesz go ukarać, uderzyć ani nawet powiedzieć mu ani słowa, bo inaczej może zadzwonić na 911, jak to oni robią w Ameryce. Twoja żona może zachowywać się bezczelnie, a nie będziesz mógł powiedzieć jej ani słowa. Zapomnij o swojej męskości. Jeśli ośmielisz się jej cokolwiek powiedzieć, wezwie na ciebie policję. Chcą wykluczyć islamistów z formułowania konstytucji i robić rzeczy, które są sprzeczne z *szariatem* i nauczaniem naszego Proroka. Bardzo proszę.

Muhammad Saad Al-Azhari: Jeśli twoja żona twierdzi, że miałaś z nią intymne stosunki bez jej zgody, będzie to według prawa uważane za gwałt. To jest część chronienia kobiet przed przemocą. Jeśli miałaś pełen stosunek seksualny z twoją żoną wbrew jej woli, będzie mogła wnieść na ciebie skargę. Do tego to zmierza.

Tłumaczenie Małgorzata Koraszewska
Wywiad z napisami po angielsku można obejrzeć tu:

Źródło: MEMRI, Specjalny komunikat nr 5009, 17 października 2012r.

Jan Wójcik

Redaktor naczelny portalu Euroislam.

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 21-10-2012)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,8443) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,8443>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach

informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl